

[Rytter.]

Sager skal indsendes til Rigsadvokaten, forinden der overhovedet rejses Tiltale. Og han begrænsede sig ikke til de Sager, der maatte antages at falde ind under Forræderiloven, men bestemte, at alle Sager af denne Beskaffenhed, altsaa ogsaa dem, der kunde falde ind under den almindelige borgerlige Straffelov, skulde sendes ind til Rigsadvokaturen.

Var det nu berettiget? Efter min Mening er det selvfølgelig fuldt berettiget, at en Rigsadvokat i en saa bevæget Tid siger: Jeg maa følge med og kontrolere Statsadvokaterne, og derfor finder jeg det naturligt, at de indsender alle Sager til mig, for at jeg kan følge med og eventuelt vejlede. Det er der intet at sige til, hvis Rigsadvokaten vel at mærke optræder i Overensstemmelse med Rigsdagens Vedtagelse og med de Ordre, han har fra Ministeren. Men det gjorde Rigsadvokaten desværre ikke. Han gik ikke den Vej at sige, at i nogle Sager skulde der rejses Tiltale efter Straffelovstillægget, i andre efter den almindelige borgerlige Straffelov; han sagde, at alle de Sager, man fik ind, skulde paatales efter Straffelovstillægget. Med andre Ord, han reducerede Statsadvokaterne til Funktionærer under Rigsadvokaturen; Statsadvokaterne kunde ikke mere afgøre — saaledes som vi her i Rigsdagen gik ud fra ved at nævne Retsplejelovens Kap. 80 —, om en Sag faldt ind under den borgerlige Straffelov eller under Straffelovstillægget. Rigsadvokaten afgjorde een Gang for alle, at disse Sager skulde afgøres af de ekstraordinære Domstole som Overtrædelser af Straffelovstillægget, med andre Ord, Retsplejeloven var sat ud af Kraft med Hensyn til Statsadvokaterne, de var sunket ned til at blive Funktionærer, hvad de selvfølgelig ogsaa gjorde Vrøvl over, hvad der bl. a. ogsaa kom til Orde i den Artikel, jeg har omtalt, af Politiadvokat Kudsk.

Men ikke blot var der slaaet en Streg over Retsplejeloven — der var ogsaa slaaet en Streg over den almindelige borgerlige Straffelov, thi den blev ikke anvendt. Jeg har søgt at faa Oplysning om, hvor mange Sager der overhovedet er blevet paataalt efter den borgerlige Straffelov, og man mente i Ministeriet, at der højest kunde være Tale om en 2—3 Tilfælde.

Saa kommer vi til Spørgsmaalet: Hvorfor tager man alle de smaa Forbrydelser med, hvorfor begynder man fra Bunden og ikke fra Toppen, hvorfor bringer man ikke den almindelige borgerlige Straffelov i Anvendelse? Det faar man en brillant Forkla-

ring paa i de nu tilvejebragte Cirkulærer fra Rigsadvokaten, nemlig hans Skrivelse af 30. Juni 1945, hvori han slaar fast, at uden Forelæggelse for ham kan der bl. a. rejses Tiltale mod de Folk, som udførte Vagt-tjeneste, og i Rigsadvokatens senere Cirkulære af 17. Juli 1945, som er det mest vidtgaaende. Her nævnes en hel Del Folk, som vi her i Tinget tit har hørt om: Brandværs-medhjælpere, uanset om de har haft Uniform eller har været bevæbnede, Medlemmer af Organisation Todt, Transportkorps Speer og Arbejdsdienst, naar de uniformeret har gjort Tjeneste her i Landet eller i Udlandet. Der nævnes ogsaa dem, som har haft Vagtopgaver eller som har været Telefonvagter og Kontorister. Alle Sager mod saadanne Personer skulde anlægges efter Straffelovstillægget, uanset om Statsadvokaterne virkelig mente, de skulde falde ind under Straffelovstillægget. Den eneste Undtagelse var de kvindelige Kontorister.

Ved de to Cirkulærer har vi faaet de Spørgsmaal besvaret, der mange Gange er rejst her i Rigsdagen om, hvorfor de smaa Forbrydere tiltaltes efter Straffelovstillægget; vi har faaet at vide, hvorfor den almindelige borgerlige Straffelov ikke er blevet anvendt, og hvorfor man er begyndt fra Bunden og ikke fra Toppen. Det er jo klart, at naar Rigsadvokaten siger, at disse Smaaforbrydere skal falde ind under Straffelovstillægget, maa Politiets Svar blive: Ja, men vi kan ikke lade Smaaforbryderne sidde; det er tvivlsomt, om de overhovedet kan straffes, derfor er vi nødt til at gøre disse Sager færdige, for de paagældende skal maaske løslades. Derfor blev Tiden optaget af disse Smaasager, saa man ikke kunde gaa over til de store. Vi, der har holdt paa, at de store Sager skulde for først, har selvfølgelig ikke ment alle de store Sager, men nogle af dem, for at Presse og Publikum kunde beskæftige sig med dem. Men i de første Sager, om de mindre Forbrydelser, er det klart, at efter hele den Atmosfære, der var, vilde det blive meget strenge Straffe, der vilde blive idømt. Rigsadvokaten var saa forsigtig at sige, at disse Sager skulde behandles under Medvirken af Domsmand, og naar vi ved, hvordan Atmosfæren var, kan man sige sig selv, at Straffene vilde blive meget haarde og uretfærdige.

Hermed har vi faaet disse Spørgsmaal besvaret, men jeg mangler endnu Svar paa et Spørgsmaal, som man baade i Folketing og Landsting har været ivrig for at faa besvaret. Det var Spørgsmaalet om, hvorfor man ikke fik den Vejledning fra den daværende Justitsminister, som var stillet os i